

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Plats och tid Sammanträdesrum Bolstad, Mellerud, 2017-06-15,
kl. 13.00 – 16.45

Beslutande Kerstin Fredriksson (s) ordförande
Kjell-Åke Andersson (c) v.ordförande
Bo Thorn (s)
Lars-Inge Fahlén (s)
Göran Färnström (c)
Maino Svensson (c)
Lars Nilsson (s)
Lill Kristoffersson (mp)

Övriga deltagande Karl-Erik Segersax, ersättare
Lars-Gunnar Larsson, ersättare
Jörgen Eriksson, ersättare
Olle Hagström, ersättare
Elisabeth Theolin, ersättare
Dan Gunnardo, förbundschef/miljö-& energichef
Marie Johansson, nämndsekreterare
Björn Hermansson, miljöinspektör §§ 39-40, 42

Utses att justera Lill Kristoffersson

Justeringens tid och plats Mellerud, 27 juni kl 10.00 Paragrafer DMN
§§ 33 - 42

Underskrifter Sekreterare

.....
Marie Johansson

Ordförande/Delegat

.....
Kerstin Fredriksson

Justerande

.....
Lill Kristoffersson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Organ Dalalands miljö-och energinämnd

Sammanträdesdatum 2017-06-15

Datum för anslags uppsättande 2017-06-28 Datum för anslags nedtagande 2017-07-21

Förvaringsplats för protokollet Dalalands Miljö- och energikontor

Underskrift

.....
Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

DMEN § 33

**Mötets öppnande och fastställande av
föredragningslista**

Ordföranden öppnade mötet och föreslog föredragningslista.

Ett extra ärende anmäldes:
Redovisning ordförandens delegation

Fyra övriga frågor anmäldes:
Livsmedelstillsyn på försäljning utomhus
HaVs rapport avseende små avloppsanläggningar
Handläggningstid på avloppsansökningar
Ny typ av rening av avloppsslam på landsbygden

Föredragningslistan fastställdes.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

DMEM § 34

Val av justerare, tid och plats för justering

Till justerare valdes Lill Kristoffersson.
Tid och plats: 27 juni kl 10:00, Mellerud

DMEN § 35

Föregående protokoll

Ingen erinran.

Protokollet läggs till handlingarna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

DMEN § 36

Ordförandens delegation

Ordförandens delegation från 2017-05-17 redovisades:

Dnr 2016/726.PLA

Dnr 2017/954.PLA

Dalsslands miljö-& energinämnds beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

DMEN § 37

Redovisning av delegeringsbeslut

Delegeringsbeslut för perioden 2017-03-16 – 2017-05-15 redovisas enligt ärendelista som bilaga.

Originalbeslut finns med i pärm.

Dalsslands miljö-& energinämnds beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

DMEN § 38

Budget 2018

Bakgrund

Nämnden har i tidigare beslut daterat 2017-04-20 äskat följande avseende budget 2018:

- 3% uppräknig av kommunbidragen. Detta motsvarar ca 10 973 000 kr i kommunbidrag 2018 (innefattar även Åmåls andel av energi- och klimatstrateg).
- Ytterligare 320 000 kr för att täcka kostnaderna för en biträdande miljöchef/myndighetschef motsvarande 50% av en heltid.
- Ytterligare 50 000 kr för att fullt ut täcka förbundschefens lön 2018 (dennes lön var inte färdigförhandlad då budget 2017 fastställdes)
- Ianspråktagande av 600 000 kr av nämndens egna kapital för att möjliggöra behovet av extra handläggarresurs under 2018 samt för att täcka tidigare beslutade uppgraderingskostnader för ärendesystemet Vision.

Vid samma tillfälle föreslog nämnden en höjning av timavgifterna 2018 i enlighet med förslaget till beslut ovan.

Direktionen har behandlat nämndens äskande 2017-05-04 och 2017-06-01 och beslutade att återremittera nämndens äskande avseende budget 2018. Direktionen har uttryckt tveksamheter kring en uppräknig av kommunbidragen med 3% samt täckning av kostnaderna för biträdande miljöchef.

Förutsättningar

Kostnader

Dalslands miljö- och energinämnd har beräknat förväntade kostnadsökningar avseende drift av verksamheten 2018 till 497 000 kr. Kostnadsökningarna fördelas enligt följande:

- 3 % ökning av personalkostnader motsvarar ca 409 000 kr.
- 3% ökning av politikerarvoden motsvarar ca 9 000 kr.
- Förbundschefens lön var inte färdigförhandlad vid beslut om förbundets budget 2017. För att täcka förbundschefens lön fullt ut 2018 krävs ytterligare ca 50 000 kr.
- 1 % ökning av övriga kostnader motsvarar ca 29 000 kr (kommunbidraget avseende 300 000 kr för administrativt stöd har inte medräknats i övriga kostnader, utan återfinns som personalkostnader i dessa beräkningar). Observera att det finns vissa osäkerheter kring övriga kostnader 2018, exempelvis avseende lokalkostnader.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 38

Tidsbegränsade kostnadsökningar avseende 2018 och som föreslås täckas av nämndens inestående kapital utgörs av:

- Extra resurs i form av miljö- och hälsoskyddsinspektör på heltid under 2018 motsvarar ca 500 000 kr.
- Tidigare beslutade uppgraderingskostnader för ärendesystemet Vision, motsvarar ca 100 000 kr.

Kommunbidrag, taxor och avgifter

En uppräknig av kommunbidragen med 2,5% motsvarar ca 266 000 kr. En täckning av förbundschefens lön motsvarar ca 50 000 kr. Föreslagen ökning av timavgiften motsvarar en förväntad intäktsökning om ca 125 000 kr. Sammantaget motsvarar detta 441 000 kr.

Äskande i relation till ökade kostnader

Förväntade kostnader 2018 enligt ovan överstiger summan av nämndens äskanden med ca 56 000 kr.

Motivering och konsekvenser

Behovet av biträdande miljöchef

Förbundschefen axlar nu rollen som både förbundschef och miljö- och energichef. Förbundschefen har därmed fått en betydligt bredare roll än tidigare som miljöchef.

I jämförelse med den tidigare miljöchefsrollen kräver rollen som förbundschef/miljö- och energichef bl.a. följande:

- Ett engagemang på flera arenor och inte minst så är kommunernas uttalade förväntningar på en utvecklad samverkan med förbundet resurskrävande.
- Ett arbete med att kontinuerligt utveckla verksamheten och samverka med andra omvärldsaktörer samtidigt som "vardagliga" frågor kring arbetsmiljö, personal mm ska hanteras.
- Ytterligare personal- och budgetansvar (både energisamverkan och HUV har tillkommit samt förbundsansvar avseende administrativa stödsystem).
- Arbetsområdet och kompetensbehovet har breddats.
- Administrativa frågor inom förbundet kräver mer tid.
- Två politiska nivåer att hantera (direktion och nämnd).

Undertecknad ser därför ett behov av att tillsätta en funktion som avlastar förbundschefen vissa uppgifter, t.ex. i form av en biträdande miljöchef/myndighetschef motsvarande 50% av en heltid.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 38

Det bör nämnas att den nya förbundsorganisationen har inneburit en ekonomisk besparing för kommunerna avseende driftkostnader genom att en chefstjänst tagits bort (f.d. förbundschefen har slutat och miljöchefstjänsten har omvandlats till en förbundscheftjänst) motsvarande ca 1 200 000 kr. Det nya förbundet har dock tilldelats 300 000 kr i administrativt stöd 2017. Nettobesparingen avseende driftkostnader för kommunerna med den nya förbundsorganisationen, jämfört med den tidigare förbundsorganisationen, skulle med tillsättandet av en biträdande miljöchef/myndighetschef (50%) ändå motsvara ca 580 000 kr (1 200 000 kr – 300 000 kr (adm. stöd) – 320 000 kr (biträdande miljöchef/myndighetschef 50%) = 580 000 kr).

Att HUV sannolikt lämnar förbundets organisation vid utgången av 2018 förbättrar förbundschefens situation något, behovet av avlastning kvarstår dock.

Direktionens tveksamhet till att täcka kostnaden för en sådan funktion bedöms få till följd att förbundschefens möjligheter att utveckla organisationen reduceras, vilket också kan komma att påverka processen med utvecklad samverkan gentemot kommunerna. Att tillsätta en biträdande miljöchef/myndighetschef utan kommunbidrag, dvs inom befintliga personalresurser, skulle innebära behov av att avlasta befintlig personal arbetsuppgifter. Eftersom lagstadgade uppgifter måste prioriteras så skulle i första hand andra arbetsuppgifter påverkas, t.ex. utvecklad samverkan med kommunerna.

Löneutveckling hos personalen

Huvuddelen av de förväntade kostnadsökningarna beror på ökade personalkostnader, framförallt uppräknings av löner. Miljö- och energikontorets lönenivå avseende miljö- och hälsoskyddsinspektörer hör till de lägsta inom Fyrbodalen. Med tanke på den personalomsättning miljö- och energikontoret haft avseende inspektörer under senare år är det angeläget att ha en lönenivå som stimulerar inspektörer att stanna kvar i organisationen samt för att kunna attrahera nya medarbetare. En alltför stor personalomsättning är resurs- och kostnadskrävande och går dessutom ut över kvalitet och effektivitet. Lönenivån för inspektörerna hos Dalslands miljö- och energikontor bör därför på inte alltför lång sikt nå åtminstone en medelnivå för Fyrbodalen.

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 38

Direktionens tveksamhet kring en uppräknig av kommunbidragen med 3% medför att utrymmet för löneuppräknigen blir lägre. Detta innebär svårigheter att höja inspektörernas lönenivå i relation till lönenivån inom Fyrbodal. Detta kan i värsta fall få negativa konsekvenser avseende personalomsättning vilket i så fall påverkar kvalitet och effektivitet.

En höjning av kommunbidragen med 2,5% motsvarar ca 266 000 kr, med avdrag för uppräknig av politikerarvoden (9000 kr) och förväntad kostnadsökning avseende övriga kostnader (29 000 kr), återstår ca 228 000 kr. Detta motsvarar en löneuppräknig på endast ca 1,7%.

En föreslagen höjning av timavgifterna skapar ett förväntat intäktsstillskott om ca 125 000 kr. Sammantaget ger detta ett utrymme på ca 353 000 kr för löneuppräknig, vilket skulle motsvara ca 2,6%. Detta skapar tyvärr begränsade möjligheter att närma sig en medelnivå för inspektörer inom Fyrbodal.

Höjd timavgift

Miljö- och energinämndens taxor höjdes inför år 2017. Dessförinnan hade nämndens taxor varit oförändrade sedan 2014, trots att t.ex. kostnaderna, framförallt personalkostnaderna till följd av löneökningar motsvarande ca 2,5-3%/år, ökat sedan dess. Denna situation skapar ett behov av ytterligare höjning av avgifterna inför 2018.

Den nationella miljöpolitiken är tydlig med att kostnaderna för tillsyn och prövning enligt miljöbalken så långt möjligt bör täckas genom avgifter. När det gäller kontroll enligt livsmedelslagstiftningen så är full kostnadstäckning för livsmedelskontrollen ett direkt lagkrav. Nuvarande avgiftsnivå för nämndens livsmedelskontroll uppvisar inte full kostnadstäckning. Livsmedelsverket har, till följd av länsstyrelsens revision av nämndens verksamhet, efterfrågat åtgärder från nämndens sida för att uppnå full kostnadstäckning. Nämndens timavgift bör, utifrån genomförda beräkningar, uppgå till ca 1040 kr (beräkning för 2017) för att ha möjlighet att uppnå full kostnadstäckning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 38

Ovanstående utgör skäl till föreslagen höjning av timavgifterna. Höjningen bedöms relativt modest då timavgiften för tillsyn och prövning föreslås höjas med 2,2% trots att personalkostnaderna ökar betydligt mer. Föreslagen höjning av timavgiften för livsmedelskontroll är något högre för den planerade livsmedelskontrollen (4,2%) resp. 2,2% för den extra livsmedelskontrollen. Nivån på höjningen är dock betydligt lägre än behovet för full kostnadstäckning. Nämnden avser även arbeta med ambitionen att öka den operativa tiden för livsmedelskontroll för att därigenom minska behovet av ytterligare höjning av timavgiften inför 2018.

I bilaga 1 redovisas nämndens förslag till timavgifter under 2018 i relation till andra kommuners avgiftsnivåer. Föreslagen höjning ses som rimlig i relation till andra kommuners avgiftsnivåer.

Övriga kostnader

Övriga kostnader för 2018 är svåra att fullt ut överblicka, bl.a. då lokalkostnaderna samt vissa andra omkostnader för miljö- och energikontoret 2018 inte är kända. Kostnadsvolymen beror i hög grad på framtida hyreskostnader, om uppräknings sker av de stödfunktioner förbundet köper samt framtida kostnadsnivån för övrig service (kopiering, städ etc.), Utgående från budget för övriga kostnader 2017 föreslås att en uppräknings sker med 1% .

Behov av att ianspråkta delar av nämndens egna kapital 2018

Miljö- och energikontorets svårigheter att till fullo kompensera för den resursbrist som uppstod 2016 till följd av svårigheter att rekrytera kompetent personal har lett till att vissa uppgifter blivit eftersatta. Liknande situationer uppträdde även under 2014 och 2015 till följd av bl.a. långtidssjukskrivningar och föräldraledigheter. Ovanstående har medfört att flera arbetsuppgifter inte har kunnat genomföras som planerat och det är nödvändigt att miljö- och energikontoret så långt möjligt genomför dessa arbetsuppgifter 2018. Dessa förhållanden har bidragit till nämndens genererade budgetöverskott. Det bör därför ses som rimligt att använda delar av detta inestående kapital för extra handläggarstöd under 2018.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 38

Skulle nämndens upparbetade kapital inte kunna nyttjas för detta ändamål, så skulle det i första hand medföra konsekvenser för nämndens och miljökontorets stöd och samverkan med kommunerna. Att dra ned resurserna för det lagstadgade myndighetsarbetet bedöms i nuläget inte möjligt vilket bl.a. framgår av nämndens resursbehovsutredning.

Miljö- och energinämnden kommer även under 2018 belastas av uppgraderingskostnader för ärendesystemet Vision motsvarande 96 000 kr. Denna kostnad kommer täckas av nämndens inestående kapital i enlighet med tidigare direktionsbeslut.

Effektiviseringsåtgärder

Dalsslands miljö- och energikontor arbetar kontinuerligt med att kostnadseffektivisera verksamheten. Exempel på sådant arbete är följande:

- Övertagande av täktillsyn från länsstyrelsen fr.o.m. 2016 gav ökade avgiftsintäkter och genomfördes inom befintliga resurser.
- Omvandling av halvtid miljöstrateg till energistrateg gav utrymme för heltidstjänst som energistrateg i det nya förbundet.
- I den nya förbundsorganisationen har en cheftjänst tagits bort (f.d. förbundschefen har slutat och miljöchefstjänsten har omvandlats till en förbundscheftjänst). Detta motsvarar ca 1 200 000 kr. Det nya förbundet har dock tilldelats 300 000 kr i administrativt stöd 2017. Nettobesparingen avseende driftkostnader för kommunerna med den nya förbundsorganisationen, jämfört med den tidigare förbundsorganisationen, skulle med tillsättandet av en biträdande miljöchef/myndighetschef (50%) ändå motsvara ca 580 000 kr (1 200 000 kr – 300 000 kr (adm. stöd) – 320 000 kr (biträdande miljöchef/myndighetschef 50%) = 580 000 kr).

Nämnden kommer också att arbeta för att öka den operativa tiden för livsmedelskontroll och därigenom minska behovet av att höja timavgiften för livsmedelskontroll ytterligare utöver förslaget ovan. Ytterligare kostnadseffektiviseringar av betydelse inför 2018 ses inte som möjliga, varför kommunbidrag samt avgiftshöjningar enligt föreliggande förslag bedöms nödvändiga i rambudget för 2018.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 38

Miljö- och energinämndens resursbehovsutredning

Nämnden är skyldig att ha en aktuell behovsutredning som visar att resurser finns för att uppfylla nämndens åtaganden som myndighet. Nuvarande behovsutredning visar ett behov av ökade resurser, men behovsutredningen behöver aktualiseras. Nämnden kommer således återkomma avseende resursbehovet så snart befintlig behovsutredning aktualiserats.

Beredning:

Presidium 2017-05-31

Förbundschef/Miljö-& energichefs förslag till beslut

Dalslands miljö-& energinämnds beslut

Nämnden beslutar att återremittera ärendet till förvaltningen. Nämnden vill se en konsekvensanalys, innehållande redovisning i tabellform, som visar effekterna om åskade medel ej medges. Beslut tas nästa sammanträde 24 augusti.

DMEN § 39 Dnr 2016/1238.MTI

Munksjö paper, Billingsfors Bruk Bengtsfors – yttrande över tillståndsansökan

Munksjö paper AB har hos Mark- och Miljödomstolen 2016 ansökt om tillstånd för nuvarande och utökad verksamhet på Billingsfors Bruk, Bengtsfors kommun.

Dalsslands miljö- och energinämnd (DMEN) har nu möjlighet att yttra sig över detta.

Vid Billingsfors produceras oblekt sulfatmassa för egen produktion av specialpapper och för extern leverans. Den utökade verksamheten avser en höjning av produktionen av sulfatmassa från 65 000 ton per år till 80 000 ton per år. Pappersproduktionen planeras fortsätta som idag med en produktion om 60 000 ton per år.

Bolaget har kompletterat ansökningshandlingarna. Detta har gjorts då det krävdes ytterligare utredningar, särskilt med avseende på åtgärder på sodapannan, men det gäller även andra kompletteringar.

Ansökan gäller alla miljöaspekter för verksamheten. Centralt är hur BAT kraven ska kunna uppnås för utsläpp till luft av stoft, svaveloxider och kväveoxider. Men även utsläpp till vatten (Laxsjön är recipient), buller, lukt och säkerhet/risker behandlas i ansökan. Även områdets status gällande mark- och sedimentföroreningar bedöms.

Kommunala planer och andra intressen

Bengtsfors ÖP 2013 anger området som utbyggnadszon och som verksamhetsområde.

Det är allmänt riksintresse för friluftsliv och kulturminne i området. Det finns ett särskilt kulturintresse i den gamla bruksmiljön och slussarna.

Laxsjön uppnår ej god kemisk status och den ekologiska statusen är "måttlig". Målet för ekologisk status är "god status" till år 2021. Orsaken till att inte god status uppnås för varken kemin eller för ekologin är dels miljögifter och dels fysisk påverkan på strömning och på förbindelser (konduktivitet) mellan vattendragens olika delar (vandringshinder).

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 39

Buller

Normerna för industribuller uppfylls idag inte. Det finns klagomål på buller från vedgårderna. Bullret från verksamheten kommer från ett stort antal källor. Kanske bortåt 40 källor bidrar på något väsentligt sätt. Bolaget har tidigare gjort en del åtgärder för att reducera buller. Man åtar sig nu att klara 50 dB nivån nattetid (vilket kräver en del åtgärder på källsidan och vill ha en provotid för att utreda möjliga åtgärder för att begränsa buller vid enskilda fastigheter (begränsa immissionen).

Bolaget bedömer att det kan bli orimligt höga kostnader att genom källjudsbegränsningar nå under 50 dB nattetid (normen är 45 dB natt).

Utsläpp Luft

Utsläppen till luft kommer från sodapanna, mesaugn och fastbränslepanna samt från gasdestruktionspanna.

Det är oklart vilka krav som kan ställas på sodapannan som är en s.k. återvinningspanna. Det finns inte begränsningsvärden i IED (industri emissions direktiv). Pannan har gemensam skorsten med fastbränslepannan. Om skorstensregeln tillämpas och sodapannan och fastbränslepannan då räknas som en anläggning skulle fastbränslepannan bli en "stor förbränningsanläggning", men det saknas ju begränsningsvärden för sodapannan vilket skulle leda till att fastbränslepannan som är betydligt mindre än sodapannan skulle sätta begränsningsvärdena.

Bolaget avser dock att göra väsentlig ombyggnad av sodapannan så att den anpassas till de s.k. BAT satserna som utges av EG. Den nuvarande utformningen gör att e-filtret ger dålig reducerande effekt på stoft. Även el-filtret behöver byggas om. Ombyggnaden av sodapannan gör också att BAT-satser för SO₂ kan klaras.

Det går dock inte idag att bedöma vilka åtgärder som behövs göras på el-filtret innan ombyggnaden av sodapannan är klar. Därför anser sig bolaget behöva provotid i två etapper för att klara detta. Först en 3 års period för sodapannan sedan ytterligare 2 år för el-filtret. För NO_x utsläpp räcker det dock med ombyggnaden av sodapannan och bolaget yrkar bara 3 års provotid för detta.

Bolaget yrkar bara begränsningsvärden i form av ton per år och i kg/ton massa för svavel och för NO_x.

Spridningsberäkningar anger att det blir höjningar både för NO₂, SO₂ och PM₁₀ i omgivningen. Särskilt NO₂ närmar sig miljökvalitetsnormen för 98-percentilen för timvärden (ökar från 47 till 51 mikrogr/m³ och kvalitetsnormen är 90 mikrogr/m³).

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts § 39

Bedömning utsläpp luft

Det är angeläget om det även kan sättas någon form av begränsningsvärde i form av halter för SO₂ och NO_x, alltså mg gas/m³ rökgas. Vilka mängder eller halter som kan anses lämpliga att ange som begränsningsvärden avstår DMEN att uttala sig om.

Lukt (svavelgaser)

Bolaget har system för insamlande av starka gaser (innehåller svavel bla i form av H₂S). Systemet har god tillgänglighet och reservsystem finns. Med planerat byte av scrubber på mesaugnen till el-filter kan bra effekt också uppnås på den delen.

Utsläpp i vatten

Bruket har relativt höga kväveutsläpp och COD till vatten. Kvävet härrör till stor del från pappersmaskin PM5 p.g.a. den impregneringskemikalie som tillsätts där. Bolaget har nu enbart kemisk fällning för avloppsvattnet. Beräkningar av kostnader för ett biologiskt reningssteg för allt eller delströmmar av avloppet visar att de blir höga, och innebär att fosforutsläppen kommer att öka. Bolaget har nu mindre kväveutsläpp än det hade i början av 2000-talet och kommer att ha lägre kväveutsläpp jämfört med den perioden även vid en produktionshöjning.

Laxsjöns "ej goda" kemiska status beror inte på övergödning utan på miljögifter.

Akuttoxiciteten i Brukets avloppsvatten är försumbart både i grönalgtestet och i testet för kräftdjuret Daphnia. Potentiell bioackumulerbarhet var också lågt.

Enligt årsrapporten för Dalslands Kanals Vattenvårdsförbund 2015 (ALcontrol 2016-05-01,) var andelen cyanobakterier (blågröna alger) bland alger mycket liten i Upperuds-älvens system utom i Laxsjön där den var stor i provpunkten i västra delen vid Bruket. Den totala mängden växtplanktonmassa var dock mycket liten och risken för algblomning bedöms som liten. År 2016 gjordes ingen algalanalys i provpunkten.

I MKBn anges det att AOX utsläppet kan betraktas som lågt och att det härrör från kemikaliehanteringen och inte från någon blekning av massa då man inte bleker någon massa.

Det finns en utredning från 1989 om hur avloppsvattnet späds i Upperudsälven, Laxsjön och i viken för Billingsfors Bruk. Ett mindre utsläpp från mixeriet om 18 l/s, (ett utsläpp som troligen har upphört) släpptes direkt i Upperudsälven och späddes genast kraftigt. Utsläppet från sedimenteringsbassängen (huvuddelen av avloppsvattnet) släpps i viken och späds 10-12 gånger i närområdet. När det lämnar viken späds det till c:a 100 gånger.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

forts § 39

Miljö kvalitetsnormer

Orsaken till att Laxsjön inte når god kemisk status är miljögifter. Man har funnit Bromerade bifenyler, DEHP (di(2-etylhexyl)ftalat) och metallerna Cd och Hg. Troligen återfinns det mesta av detta i sediment. Bromerade bifenyler och Hg påträffas även i fisk. Både bromerade bifenyler och Hg (kvicksilver) är så vanliga föroreningar att man inte använder dessa som grund för klassningen "ej god kemisk status". DEHP ingår bl.a. i tillverkning av PVC-plast. Inom pappersindustrin kan det ingå i färger och lim. Att uppnå god status eller inte försämrå sådan status ingår i de s.k. miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Bedömning vatten

Andelen Cyanobakterier tyder på ett kväveunderskott i Laxsjön. Det försämrå därför inte Laxsjöns status om man släpper ut mer kväve, men det vore lokalt negativt att släppa ut mera fosfor. Detta talar emot att införa biologisk rening på Brukets avlopp.

Bruket står dock numera för största andelen punktutsläpp av COD, BOD7 och TOC i systemet vilket talar för en biologisk rening. Bruket bidrar med c: 3,5% till Laxsjöns transport av TOC, c:a 5% av totalfosfortransporten och c:a 4,4% av kvävetransporten.

Bruket är för närvarande den enda punktkällan för utsläpp av AOX (adsorberbara organiska halogener), som anges i DKVVF:s årsrapport. Det är önskvårt att på något sätt få detta utsläpp och metallutsläppen så små som möjligt. För ett massabruk är utsläppet AOX mkt lågt, men för ett pappersbruk är det ganska genomsnittligt (De pappersbruk som redovisas på Naturvårdsverkets hemsida anges 7 pappersbruk med AOX utsläpp varierande mellan 30 – 1700 kg/år, och ett medeltal om 463 kg/år).

Det är typiskt för Billingsfors Bruk att det är ett specialpappersbruk med många och snabba växlingar i produktionen. Detta gör att biologiskt reningssteg är en osäker behandlingsmetod. Den fungerar dock på andra bruk som också har snabba omställningar i produktionen.

Bedömning i MKBn anger att det är sannolikt är så att den planerade utökade produktionen på Bruket inte ger en försämrå ekologisk eller kemisk status. DMEN drar slutsatsen att förändringarna inte bidrar till att uppnå målen god ekologisk och kemisk status. DMEN bedömer det också så att det bör införas metoder för att få ner utsläpp av miljögifter och organiska ämnen. Det kan vara möjligt att införa av biologiskt reningssteg, men om andra metoder ger samma resultat kan dessa också användas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 39

Beredning:

Presidium 2017-05-31

Miljöinspektörs förslag till beslut

Dalslands miljö- & energinämnds beslut

Buller

Det är rimligt att ljudnivån åtgärdas över en provotid. Begränsningsvärdet 45 dB nattetid, och andra tidigare gällande begränsningsvärden för industribuller för verksamheten bör även införas i ett nytt tillståndsbeslut. Begränsningsvärden bör kunna klaras antingen genom reduktion av källjud (emission) eller genom åtgärder vid fastigheterna (immission).

Utsläpp Luft

Det är rimligt med provotidsförfarande för åtgärder på sodapannan. Då åtgärder sedan kan behövas på el-filter kan provotiden delas upp i två steg.

Det är önskvärt att begränsningsvärden för SO₂ och NO_x även anges i form av halter under dygns eller timpercentiler.

Lukter

Det är angeläget att ha hög tillgänglighet och effektivitet i reduktion av luktande gaser.

Utsläpp till vatten

Det är angeläget att ytterligare reducera utsläpp av organiskt material. Särskilt halogenerat organiskt material. Biologiskt reningssteg är en möjlig metod som bör övervägas, trots Brukets karaktär av specialpappersbruk med snabba omställningar i produktion. Införs biologiskt steg bör dock ökat utsläpp av fosfor till Laxsjön undvikas.

Det är även angeläget att ytterligare minska utsläpp av metaller till Laxsjön.

Eventuell användning av DEHP i färger och lim bör fasas ut ur verksamheten.

Den föreslagna ökningen av produktionen, och de åtgärder som föreslås av Bolaget försämrar inte Laxsjöns ekologiska eller kemiska statusklassning, men bidrar inte heller till att höja vattnets statusklassning till år 2021.

Expedieras:

Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

DMEN § 40 Dnr 2017/224.PLA

Utställningsyttrande över detaljplan Norra Ängenäs, Mellerud

Melleruds Byggnadsnämnd har lämnat förslag till detaljplan för Norra Ängenäs för utställning. Standardplanförfarande används. Miljö- och energinämnden har yttrat sig 2017-03-16 i samrådsfasen.

Planens syfte är att möjliggöra byggande av särskilt boende (äldreboende) på Ängenäs, samt utöka och utveckla det bostadsområde som är under uppförande på Ängenäs.

Planområdet är c:a 12 ha. Söder om området finns en detaljplan för bostäder som nu bebyggs. Norra Ängenäs täcker den nordligaste delen av detta område och är där således en ändring av den befintliga detaljplanen. Norr om området ligger en golfbana, som också är detaljplanelagd. Den nya delen av planområdet är c:a 100 bred och drygt 500 m långt.

Skredrisken mot Gärdsrudsbacken har ytterligare utretts sedan samrådet. Det har bedömts att bebyggelse inte är lämplig mellan backen och gränsen för sekundärt skred. Det område kring och bortom Gärdsrudsbacken som under samrådet angavs som Parkmark och som Naturområde har utgått.

Lokalt omhändertagande av dagvatten kommer att ske och dammar och diken har preciserats i Illustrationskartan. Detta ligger dock delvis utanför planområdet och finns därför inte med i Plankartan.

Nuvarande cykelväg kommer att förflyttas. Cykelvägar har ytterligare preciserats, men ligger också delvis utanför Plankartan och syns därför bäst i Illustrationskartan.

Gemensamma sophus kommer att byggas. Man får anta att det innebär sorteringsmöjligheter även av återvunnet material för pappers- och förpackningsinsamling.

Bullerutredning har genomförts som visar att både riktvärden för ekvivalent ljudnivå (fasader) och maximal nivå (uteplatser möjliga i hela planområdet) innehålls.

Sammanträdesdatum

2017-06-15

Forts § 40

En naturvärdesutredning har gjorts maj 2017. Befintliga värdefulla lövträd och åkerholme kommer att skyddas med bestämmelse.

Under bedömning av miljöpåverkan har nu berörts att man tar betesmark i anspråk och att denna pga sin belägenhet har mindre värde och att planens målsättning innebär ett betydligt större samhällsligt värde.

Beredning:

Presidium 2017-05-31

Miljöinspektörs förslag till beslut

Dalsslands Miljö-och energinämnds beslut

Planen innebär inte "betydande miljöpåverkan".

De synpunkter som Miljö- och energinämnden lämnade under samrådsfasen har i huvudsak uppfyllts.

Det heter Gärdsruds- eller Gerdsrudsbäcken, men inte Gärdseruds- eller Gerdserudsbäcken. Detta bör ändras i Planbeskrivning och i Illustrationskarta.

Expedieras:

Melleruds kommun, Plan- och byggnadsnämnden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

DMEN § 41

Övriga frågor

Livsmedelstillsyn på försäljning utomhus

Lars-Inge Fahlén tog upp frågan angående försäljning av frukt och grönt utomhus. Fåglar cirkulerar kring varustånden och äter av frukten. Görs det någon riktad tillsyn av dessa varustånd?

Miljö- & energichefen återkommer med svar.

Handläggningstid på avloppsansökningar

Lill Kristofferson tog upp frågan om hur lång handläggningstid det är på ansökan om enskilt avlopp.

Miljö- & energichefen informerade att praxis är 6 veckors handläggningstid.

Återanvändning av reningsslam

Kjell-Åke Andersson tog upp frågan om det finns dokumentation av tester på en ny typ av rening av avloppsslam för enskilda brunnar på landsbygden.

Miljö- & energichefen vidarebefordrar frågan till miljöinspektör och återkommer med svar.

Tydligare regler för små avloppsanläggningar

Lars-Gunnar Larsson återrapporterade från LRF:s remissvar på HaVs rapport "Tydligare regler för små avloppsanläggningar med tillhörande konsekvensanalys".

Där tas bl.a. upp ett koncept som i vissa sammanhang kallas för LRF:s kretsloppsmodell.

Nämnden har fått kopia på LRF:s remissvar, planeras tas upp för diskussion på nästa nämndsammanträde den 24 aug.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2017-06-15

DMEN § 42

Information och meddelanden

Information från verksamheten

Skriftlig information förelåg.

Ränsliden vindkraftpark

Björn Hermansson informerade om pågående projektering av en vindkraftpark om 7 stora verk på Ränsliden, intill Vackra byars väg. Beräknas vara i drift hösten 2018.

Organisation och personal

Förbundschefen/miljö- & energichefen gav en ekonomisk rapport inför delårsbokslutet. Ökade kostnader pga inköp möbler som en följd av kontorets flytt till nya lokaler i Mellerud. Vi behöver även köpa in IT-utrustning till våra "satellit-kontor".

Rekrytering av tre miljöinspektörer är klar, start i september. Detta som en följd av att en person har slutat samt två pensionsavgångar. Även rekrytering av en miljöstrateg pågår.

Miljö- och energikontoret har deltagit i ett LONA-projekt tillsammans med Åmåls kommun, Vänersborgs kommun och Dalsslands Turist AB. Projektet har arbetat fram en bok: Natur i Dalssland, som informerar om naturreservat, övrig natur och utflyktsmål i Dalssland.

Överklaganden

Nämndsekreteraren informerade om inkomna/avslutade överklaganden.

Gemensam avfallsplan

Jörgen Eriksson informerade om nuläge i arbetet med en gemensam avfallsplan i Dalssland; statistik, aktuella arbetsområden mm. Nästa möte kommer hållas den 20 juni.

Nämnden tackar för informationen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande